

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **P. K.**, proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství Policie Královéhradeckého kraje**, Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, t a k t o :

I. Žaloba se o d m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce žalobou ze dne 2. 4. 2010, doplněnou k výzvě soudu podáním ze dne 26. 4. 2010, brojil proti nezákonnému zásahu žalované, který spatřoval v jejím níže uvedeném jednání.

Žalobce uvedl, že dne 6. 8. 1991 uzavřel s Jednotou Kostelec nad Orlicí smlouvu o společném obchodním podnikání. Jednalo se o ekonomický pronájem prodejny potravin v Borohrádku. Na základě uvedené smlouvy provozoval svoji činnost od 6. 8. 1991 do 22. 4. 1992. Toho dne byla uvedená prodejna vykradena. Policie České republiky z Rychnova nad Kněžnou měla dle žalobce této činnosti pouze nečinně přihlížet, proti pachateli vůbec nezasáhla a žalobce tak nabyl dojmu, že pachatele kryje. Hodnota odcizeného majetku byla vyčíslena na částku 917 280,- Kč . Pachatel krádeže (Jednota Kostelec nad Orlicí) vzápětí ukradené zboží prodal jinému podnikateli.

Žalobce podal ihned na pachatele krádeže trestní oznámení pro trestné činy dle § 247 odst. 1 písm. b) a § 249 trestního zákona z roku 1961. Veškerá trestní oznámení (bylo jich dle žalobce několik desítek) byla vždy Policií České republiky v Rychnově nad Kněžnou odložena. Proto podal žalobce proti usnesení o odložení trestních oznámení stížnost k žalované. Výsledkem bylo sdělení žalované ze dne

21. 5. 1992, č.j.: PSK-47/SK-92-ST, že stížnost žalobce byla posouzena jako neoprávněná.

Právě v tomto jednání žalované spatřoval žalobce nezákonný zásah ve smyslu § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a žádal krajský soud, aby přezkoumal zákonnost postupu žalované v uvedeném případě. Navrhoval, aby krajský soud usnesení Policie České republiky o odložení jeho trestních oznámení jako nezákonná zrušil.

Žalovaná podala k žalobě vyjádření. Označila ji za nepřípustnou, neboť Policii České republiky není přiznána způsobilost být účastníkem řízení před soudy, nebyla a není tedy v této záležitosti subjektem práva.

Žalobu současně označila za nedůvodnou, neboť usnesení o odložení věci Obvodního oddělení Policie České republiky v Kostelci na Orlicích ze dne 21. 8. 1992 bylo na základě stížnosti žalobce přezkoumáno nejen žalovanou, ale také Okresním státním zástupcem v Rychnově nad Kněžnou, Krajským státním zástupcem v Hradci Králové i Vrchním státním zástupcem v Praze a nebylo shledáno pochybení. Uvedené usnesení navíc bylo vydáno v rámci přípravného řízení trestního a nejde tedy o rozhodnutí správní.

O věci usoudil krajský soud následovně.

V přezkoumávané věci napadá žalobce postup orgánů Policie České republiky, které v minulosti odložily jeho trestní oznámení, konkrétně pak přípis žalované ze dne 21. 5. 1992, č.j.: PSK-47/SK-92-ST, označený jako „Sdělení výsledku prošetření Vaší stížnosti na nepřijetí Vašeho oznámení ze strany policistů Obvodního oddělení Policie ČR v Týništi nad Orlicí“. V tomto sdělení informovala žalovaná žalobce, že neshledala důvodnou jeho stížnost proti postupu policistů Obvodního oddělení Policie České republiky v Týništi nad Orlicí.

Skutkově i právně obdobnou problematikou se již v minulosti opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, například ve svém rozsudku ze dne 18. 2. 2010, č.j. 7 Aps 1/2010-53; dostupný na www.nssoud.cz. Z odůvodnění tohoto rozsudku si krajský soud dovoluje ocitovat následující pasáže, neboť závěry v nich obsažené lze plně aplikovat i na projednávanou věc : „Nejvyšší správní soud musí v tomto směru poukázat na svou ustálenou judikaturu, zejména na usnesení ze dne 21. 8. 2003, č. j. Na 579/2003-10, dostupné na www.nssoud.cz, na které ostatně odkazoval v napadeném usnesení i krajský soud. Kasační soud vyslovil v citovaném usnesení závěr, že pro soudy rozhodující ve správním soudnictví „ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplývá, že by (...) byla založena jakákoli kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech (...). Stejně tak ale není v pravomoci (...) přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, ani prošetřovat a vyřizovat stížnosti na tvrzený nesprávný postup správního orgánu. Soud na sebe nemůže vztáhnout pravomoci kontrolní nebo dozorčí, protože mu je

zákon nesvěřil. „Prošetření případu“ a zjednání nápravy jinou formou, než kterou by připouštěl zákon, tedy správnímu soudu nepřísluší“. Podobný závěr, byť ve vztahu ke státnímu zastupitelství, nikoliv k Policii České republiky, učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2005, č.j. 6 As 58/2004 – 45, který byl uveřejněn pod č. 1407/2007 Sbírky rozhodnutí. Nejvyššího správního soudu, a na půdorysu řízení o ochraně před nezákonným zásahem také v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č.j. 2 Aps 2/2004 – 69, který je publikován pod č. 623/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Nejvyšší správní soud ani v nyní posuzované věci neshledal důvody, aby se od své ustálené judikatury odchýlil.

Jakkoliv na základě této judikatury nelze učinit závěr, že je jakékoliv rozhodnutí Policie České republiky, resp. jakýkoliv postup či nečinnost Policie České republiky, vyňato z přezkumu soudů ve správním soudnictví, lze uzavřít, že je tomu tak v případech, kdy se Policie České republiky nachází v pozici orgánu činného v trestním řízení.

Policie České republiky je podle zákona č. 273/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem (§ 1), která slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (§ 2). To však samo o sobě nestačí k založení pravomoci správního soudu. Ustanovení § 82 s. ř. s., jež stanoví podmínky žalobní legitimace k řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, nelze vykládat bez souvislosti s ustanovením § 4 odst. 1 s. ř. s. a to zejména pokud jde o výklad pojmu „správní orgán“, který byl přijat ve formě legislativní zkratky. Pravomoc správních soudů je totiž určena i okruhem orgánů, jejichž aktivity soudnímu přezkoumávání podléhají (orgány moci výkonné, orgány územního samosprávného celku, fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy). Vymezení správního orgánu v ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy), jež je vázáno na oblast veřejné správy, proto musí být vykládáno z hlediska celé pravomoci ve správním soudnictví, tedy i pokud jde o ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu (§ 4 odst. 1 písm. c/ s. ř. s., § 82 a násl. s. ř. s.).

Veřejná správa je pak v pozitivním vymezení definována v práci Hendrych D. a kol. Správní právo. Obecná část 5., rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, jako „činnost, při jejímž výkonu jsou správní úřady (orgány) vázány ve své činnosti nejen právními předpisy, ale též rozhodnutími vyšších úřadů (orgánů). I když to

neplatí např. pro samosprávnou činnost, platí takové vymezení nesporně pro největší část veřejné správy, totiž státní správu“.

Z uvedeného proto Nejvyšší správní soud dovozuje, že soudní kontrola, tedy i zákonnosti zásahu správního orgánu ve smyslu ustanovení § 82 a násl. s. ř. s., se pohybuje jen v hranicích veřejné správy a proto napadnutelnými jsou pouze takové zásahy orgánů, které patří do působnosti ve veřejné správě.“

V projednávané věci orgány Policie České republiky (včetně žalované) jednaly v pozici orgánu činného v trestním řízení, neboť posuzovaly, zda žalobcem podané trestní oznámení zakládá důvodné podezření z trestného činu či nikoliv. Z toho důvodu není dána ani pravomoc soudů ve správním soudnictví k přezkoumání postupu a závěru policejního orgánu ohledně vyřízení trestního oznámení. Shora uvedené sdělení žalované ze dne 21. 5. 1992 tak nemůže být nezákonným zásahem správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s.

Krajský soud proto musel žalobu odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť v projednávané věci není dána pravomoc soudů ve správním soudnictví a tento nedostatek podmínky řízení je neodstranitelný.

Obiter dictum krajský soud uvádí, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu musí být podána dle § 84 odst. 1 s. ř. s. do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. S ohledem na skutečnost, že žalobce v žalobě brojí proti skutečnostem, které se udály před mnoha lety, nepřicházel by její úspěch v úvahu také z tohoto (byť s ohledem na shora uvedené druhotného) důvodu.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud s odkazem na § 60 odst. 3 s.ř.s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.)

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ke Krajskému soudu v Hradci Králové.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 27. října 2010

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu